

REDT DE BUITENPLAATS BROEKBERGEN

Als lid van “ De Stichting Driebergen-Rijsenburg Vroeger en Nu “ weet ik dat:

- de naam “ Broekbergen “ (waar het broec, *moeras*, de bergen, *heuvels*, ontmoet) al dateert vanuit het begin van de achttiende eeuw. Hij sierde de hofstede Broekbergen welke werd omschreven als “ een hofstede met zijn heerehuizinge “. In 1755 bouwde de, voor Driebergen zo belangrijke, familie Van der Muelen ter plaatse van deze hofstede een “ fraaije en wel gesitueerde buitenplaats genaamd Broekbergen”. Bij het herenhuis werd een prachtige Rococo tuin aangelegd. Deze tuin werd in 1860 omgevormd naar de Late Landschapsstijl met bijbehorende slingerende paden en vijvers en boomgroepen in een golvend landschap. In 1874 werd de buitenplaats door Jan Carel van der Muelen, ook eigenaar en bewoner van de naastgelegen buitenplaats Dennenburg, verkocht aan Johannes Damen, een houthandelaar uit Cothen. Deze heer Damen verhuurde in 1875 de buitenplaats Broekbergen aan de zusters Benedictinessen van de Altijddurende Aanbedding van het Heilig Sacrament van Bonn-Endenich. De zusters stichtten hier een nieuw klooster en veranderden de naam van het huis in “ Arca Pacis “ (Ark van Vrede). Het kloostergebouw onderging verschillende verbouwingen en uitbreidingen. In 1883 werd bij het klooster een kapel met klokkentoren gebouwd in de neogotische stijl naar het ontwerp van architect A. Tepe. Ook werd om het kloostercomplex een tuinmuur gebouwd vanwege het gesloten karakter van de geloofsbeleving binnen het klooster. In 1966 werd de kapel vervangen door de huidige kapel naar ontwerp van J.A.A. Dresme. Deze vervanging was het directe gevolg van besluiten van het Tweede Vaticaans Concilie. Bij de zusters van Arca Pacis vertaalde zich dat, in de loop van jaren, in een meer open en bloeiende oecumenische gemeenschap met een gewijzigde dienst. Deze diensten werden ook door mensen van buiten het klooster bezocht. In 1996 verhuisden de zusters, vanwege de toenemende vergrijzing en het teruglopend aantal, naar een zorgcentrum in Arnhem.

Op 1 januari 1997 kochten de familie Becht en mevrouw Moll van Charante het kloostercomplex. Onder de naam Daidalos stichtten zij hierin een therapiecentrum voor “opgebrande” mensen. Zijzelf woonden ook binnen het complex. Door organisatorische- en financiële problemen werden de eigenaren, door de bank, gedwongen tot verkoop van het complex. In januari 2008 is de Familie den Boon uit Driebergen-Rijsenburg eigenaar van het complex geworden.

Als vriend van de buitenplaats Broekbergen weet ik dat:

- de familie den Boom door Architectenburo Verlaan en Bouwstra in samenwerking met Debie en Verkuil Tuinarchitecten een uitgebreide ontwikkelingsvisie en waardstelling over de buitenplaats Broekbergen heeft laten opstellen. Hierin is, in nauwoverleg met de eigenaars een masterplan uitgewerkt met als hoofduitgangspunt de restauratie en herontwikkeling van de tuin en bebouwing van landgoed Broekbergen. Daarbij is zowel recht gedaan aan de Kloosterperiode van ca. 120 jaar als aan de Lusthof & Buitenplaatsperiode van ca. 175 jaar.

Met de uitvoering van de noodzakelijke restauratie en herontwikkeling kiest de eigenaarsfamilie voor de volgende uitgangspunten:

- restauratie en herontwikkeling van Broekbergen als familiebuitenplaats;
- restauratie van het noordelijk deel van de binnentuin op basis van het Rococotuinentwerp uit 1789.
- restauratie van het zuidelijke deel van de binnentuin op basis van het ontwerp in Late Landschapsstijl van Henri Copijn; de niet passende carré-bebouwingen uit 1964 dienen dus gesloopt te worden om plaats te maken voor de tuinrestauratie;
- restauratie van het monumentale hoofdhuis met als uitgangspunt de situatie in 1912, maar zodanig dat het gebouw weer het Hoofdhuis wordt van de Buitenplaats passend bij de tuinrestauratie van aangrenzende zuidelijke tuin (Copijn-ontwerp);
- herstel van de bijzonder waardevolle barokke lange zichtassen vanuit het Hoofdhuis over het Kloosterlaantje naar de bebouwing van Driebergen en over het Broekbergenpad naar de Langbroekerwetering;

- renovatie van het voorterrein en voorplein van het Hoofdhuis en de monumentale Klokkentoren passend bij de monumentale uitstraling van Broekbergen;
- renovatie van de Kapel zodat deze zelfstandig kan worden gebruikt voor sociaalmaatschappelijke, culturele- en religieuze doeleinden;

Deze herontwikkeling zal zoveel als mogelijk passen bij de kernkwaliteiten van Broekbergen. Het financiële uitgangspunt hierbij is dat de hoge restauratie- en onderhoudskosten van de monumentale buitenplaats Broekbergen blijvend gegarandeerd kunnen worden. Deze restauratie gaat enkele miljoenen euro's kosten.

Als civieltechnisch-ingenieur met ruim 30 jaar ervaring in het restaureren van monumentale bouwconstructies weet ik dat:

- een gebouw met achterstallig onderhoud heel snel in kwaliteit achteruitgaat. De kosten voor restauratie kunnen hierdoor exponentieel rijzen.
- het bij het restaureren van een monument heel belangrijk is dat het monument een economische bestemming krijgt die past bij het monument en die de financiële lasten voor het toekomstig onderhoud kan dragen.

Als gids bij de IVN Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie Afdeling Heuvelrug en Kromme Rijn weet ik dat:

- een stijltuin bij een buitenplaats als Broekbergen niet alleen van grote culturele waarde is maar ook bijdraagt aan de biologische diversiteit. Daarom is instandhouding van zo'n tuin ook waardevol voor onze natuur.
- ook hierbij helaas weer geldt dat verwaarlozing van het benodigde onderhoud snel zal leiden tot verdwijning van kwetsbare soorten.

Als docent bij de Hogeschool Utrecht in de Post-HBO-Opleiding " Bouwhistorie, Restauratie en Monumentenzorg" weet ik dat:

- het voor de Gemeente Driebergen-Rijsenburg van groot belang is de Buitenplaats Broekbergen, als "Parel aan het Snoer van de Stichtse Lustwaranda" voor de toekomst te bewaren. In dit geval van privégebruik van het monument is te overwegen bij de subsidieregeling te bedingen dat de tuinen tijdens "De Open Monumentendagen" voor het publiek zullen worden opengesteld.

Als, reeds ruim tientallen jaren, trouw stemmer op de politieke partij Het CDA wil ik op de vertegenwoordigers van deze partij in het bestuurlijk apparaat een dringend beroep doen zorg te dragen dat het reeds gereserveerde subsidiebedrag, voor de restauratie van de Buitenplaats Broekbergen, zo snel mogelijk wordt toegewezen aan de Familie de Boon.

Denk daarbij aan onze opdracht zorg te dragen voor *GOED RENTMEESTERSCHAP*.

Driebergen-Rijsenburg, 12 januari 2011.

Ing. D. Vlot,
Lindelaan 28,
3971 HB Driebergen.